

---

# Vragenlijst Periodiek Onderzoek Defensie

## OMGANGSVORMEN

### METING 2010

---

Geachte heer, mevrouw

In september 2006 heeft de Commissie Staal haar rapport gepubliceerd over ongewenst gedrag binnen de krijgsmacht. Naar aanleiding van het rapport wordt herhaaldelijk onderzoek gedaan naar omgangsvormen bij defensie. Hierbij vragen wij u een vragenlijst in te vullen voor dit onderzoek.

#### **Waarom krijgt u deze vragenlijst?**

Het doel van het onderzoek is bijdragen aan een prettige en veilige werkomgeving. Daarbij hebben we uw hulp nodig. We willen graag weten of u ongewenst gedrag heeft meegemaakt.

#### **Nooit ongewenst gedrag meegemaakt?**

Vult u dan toch de vragenlijst in. Uw antwoorden zijn net zo belangrijk.

#### **Hoe kunt u meedoen?**

U kunt meedoen door de vragenlijst in te vullen. Dat kan op twee manieren: Heeft u toegang tot internet? Ga dan naar **[www.blauw.com/omgangsvormen](http://www.blauw.com/omgangsvormen)**. U kunt inloggen met uw persoonlijke inlogcode en wachtwoord. Uw inlogcode is niet gekoppeld aan uw naam. Nadat u heeft ingelogd wordt u door de vragenlijst geleid.

#### **Uw persoonlijke inlogcode en wachtwoord staan vermeld in de begeleidende brief.**

Als u geen toegang heeft tot internet, kunt u de voorliggende papieren vragenlijst invullen. U kunt de ingevulde vragenlijst dan terugsturen in bijgevoegde antwoordenvolp; een postzegel plakken is niet nodig. Uiteraard is het de bedoeling dat u de vragenlijst één keer invult, dus óf op papier óf via internet.

#### **Anonieme deelname**

Deelname aan dit onderzoek is anoniem. Nogmaals: uw inlogcode is niet gekoppeld aan uw naam. Zo komt niemand te weten wat u heeft geantwoord.

Bij voorbaat dank voor uw medewerking

---

## LEES DIT EERST

---

- Vul de lijst voor uzelf in, overleg niet met anderen
- Probeer steeds zo volledig en eerlijk mogelijk alle vragen te beantwoorden
- Het gaat om uw persoonlijke mening, foute antwoorden bestaan niet
- U kunt antwoord geven door een kruisje te zetten in het hokje van uw keuze
- Geef steeds één antwoord, tenzij anders aangegeven
- Het invullen van de vragenlijst duurt ongeveer 15 minuten
- Uw anonimiteit wordt gegarandeerd.
- Er wordt alleen gerapporteerd over groepen, niet over individuen
- Een enkele keer staat er een vraag dubbel in. Dat heeft te maken met een gestandaardiseerde vragenlijst, die om onderzoekstechnische redenen in zijn geheel moet worden afgenomen. Vult u alstublieft toch alle vragen in.
- **Graag insturen vóór 5 juli 2010.**
- Alvast bedankt voor uw medewerking!

---

# UW WERK

---

**1 Bent u burger of militair?**

- militair
- burger

**1a Indien militair:**

**Tot welke rangscategorie behoort u?**

- officier
- onderofficier
- soldaat/matroos/marinier/marechaussee (manschappen)

**1b Indien burger: welke schaal?**

- 1 t/m 4
- 5 t/m 8
- 9 of hoger

**2 Bij welk defensieonderdeel bent u nu werkzaam?**

- Commando Landstrijdkrachten
- Commando Luchstrijdkrachten
- Commando Zee­strijdkrachten
- Koninklijke Marechaussee
- Bestuursstaf
- Defensie Materieel Organisatie
- Commando Dienstcentra
- anders

**3 Wat voor soort functie heeft u?**

- operationele functie
- staffunctie
- ondersteunende functie
- opleidingsfunctie
- logistieke functie
- anders

**4 Wat beschouwt u als uw directe werkeenheid? En wilt u daarnaast aangeven uit hoeveel personen dit onderdeel of deze afdeling ongeveer bestaat?**

|                                       | Aantal personen |
|---------------------------------------|-----------------|
| Landmacht:                            |                 |
| Brigade                               |                 |
| Bataljon                              | ...             |
| Compagnie                             |                 |
| anders, nl.                           | ...             |
| Luchtmacht:                           |                 |
| Squadron                              |                 |
| Anders, nl.                           |                 |
| Marine:                               |                 |
| Fregat                                |                 |
| Transportschip of bevoorradings­schip |                 |
| Onderzeeboot                          |                 |
| Mijnenjager                           |                 |
| Korps mariniers                       |                 |
| Anders, nl.                           |                 |
| Marechaussee:                         |                 |
| District                              |                 |
| Brigade                               |                 |
| Anders, nl.                           |                 |
| Bestuursstaf                          |                 |
| Directie                              |                 |
| Afdeling                              |                 |

Anders, nl.  
Defensie Materieel Organisatie  
Directie Beleid Bestuurstaf  
Haagse Directies DMO  
Directies logistieke bedrijven  
Anders, nl.  
Commando Dienstencentra (CDC)  
Bedrijfsgroepen  
Dienstencentra  
Anders, nl.

**4a.** Als u werkzaam bent bij het CDC wilt u aangeven bij welke bedrijfsgroep u werkt?.

- Catering
- Gezondheidszorg
- IVENT - Informatievoorziening en -technologie
- Nederlandse Defensie Academie
- Facility Services
- Personele Diensten
- Transport
- Vastgoed
- Staf

**5 Hoeveel vrouwen werken in uw directe werkeenheid?**

- geen
- minder dan 5
- tussen 5 en 10
- tussen 10 en 20
- tussen 20 en 50
- meer dan 50

**6 Hoe lang bent u bij Defensie werkzaam (inclusief opleidingstijd)?**

.....jaar en ..... maanden

**7 Heeft u een contract voor bepaalde of onbepaalde tijd?**

- bepaalde tijd
- onbepaalde tijd

**8 Heeft u een leidinggevende functie?**

- ja
- nee

Zo ja, aan hoeveel mensen geeft u leiding? .....

**9 Is uw direct leidinggevende een man of een vrouw?**

- man
- vrouw

**10 Heeft u in uw dagelijkse werk te maken met vrouwelijke collega's?**

- nee, helemaal niet
- ja, minder dan 5
- ja, tussen 5 en 10
- ja, tussen 10 en 20
- ja, meer dan 20

**11 Wat vindt u van de werkdruk?**

- te hoog
- te laag
- precies goed
- nu eens te hoog, dan weer te laag

# VRAGEN OVER UW ONDERDEEL/AFDELING

## Vragen over uw onderdeel / afdeling.

### 12 Hoe is uw relatie met uw directe collega's en leidinggevende?

|  | helemaal<br>wel          | tamelijk                 | nauwelijks               | helemaal<br>niet         |
|--|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| <b>a</b> Heeft u het gevoel dat u er op uw werk bij hoort? .....                         | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| <b>b</b> Heeft u op uw werk het gevoel in de steek te worden gelaten? .....              | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| <b>c</b> Geven uw collega's u het gevoel dat u op hen kunt rekenen? .....                | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| <b>d</b> Heeft u het gevoel dat u met uw collega's kunt bespreken wat u bezighoudt?..... | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| <b>e</b> Heeft u het gevoel gewaardeerd te worden op uw werk?.....                       | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| <b>f</b> Heeft u het gevoel dat u op uw werk een stommiteit kunt laten merken?.....      | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| <b>g</b> Heeft u het gevoel op uw werk alleen te staan? .....                            | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| <b>h</b> Voelt u zich veilig bij de collega's op uw werk?.....                           | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| <b>i</b> Heeft u het gevoel dat men u laat vallen op het werk?.....                      | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| <b>j</b> Heeft u het gevoel dat u op uw werk wordt tegengewerkt? .....                   | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| <b>k</b> Kunt u uzelf zijn op uw werk? .....   | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| <b>l</b> Bent u tevreden over contacten met collega's? .....                             | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| <b>m</b> Bent u tevreden over uw direct leidinggevende? .....                            | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

### Hieronder wordt gevraagd naar uw mening over uw onderdeel of afdeling

### 13 Kunt u aangeven in hoeverre de volgende uitspraken opgaan voor uw onderdeel/afdeling?

|   | gaat<br>helemaal<br>op ..... | gaat in<br>grote<br>lijnen<br>op ..... | neutraal                 | gaat<br>eigenlijk<br>niet op | gaat<br>helemaal<br>niet op | weet ik<br>niet/<br>n.v.t |
|---|------------------------------|--|--------------------------|------------------------------|-----------------------------|---------------------------|
| <b>a</b> Bij ons gaan collega's over het algemeen goed met elkaar om  | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>    | <input type="checkbox"/>  |
| <b>b</b> Bij ons komen mensen voor elkaar op  | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>    | <input type="checkbox"/>  |
| <b>c</b> Bij ons wordt heel wat afgeroddeld   | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>    | <input type="checkbox"/>  |
| <b>d</b> Bij ons kunnen mensen op elkaar vertrouwen   | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>    | <input type="checkbox"/>  |
| <b>e</b> Bij ons kunnen mannen en vrouwen goed samenwerken  | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>    | <input type="checkbox"/>  |
| <b>f</b> Pesterijen komen bij ons regelmatig voor   | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>    | <input type="checkbox"/>  |
| <b>g</b> Bij ons worden nieuwe medewerkers snel opgenomen in de groep   | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>    | <input type="checkbox"/>  |
| <b>h</b> Bij ons zijn er zogenaamde 'pispaaftjes'   | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>    | <input type="checkbox"/>  |
| <b>i</b> Leidinggevendenden treden bij ons corrigerend op wanneer iemand negatieve opmerkingen maakt over vrouwelijke collega's | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>    | <input type="checkbox"/>  |
| <b>j</b> De inbreng van vrouwen en mannen wordt bij ons gelijk gewaardeerd  | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>    | <input type="checkbox"/>  |
| <b>k</b> Plegers van seksuele intimidatie gaan doorgaans vrijuit  | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>    | <input type="checkbox"/>  |
| <b>l</b> De meeste collega's geven er de voorkeur aan om niet met homoseksuele medewerkers samen te werken                      | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>    | <input type="checkbox"/>  |
| <b>m</b> De meeste collega's vinden dat homoseksuele collega's geschikt zijn om bij de krijgsmacht te werken                    | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>    | <input type="checkbox"/>  |
| <b>n</b> De meeste collega's vinden dat een mannelijke leidinggevende meer gezag heeft dan een vrouwelijke leidinggevende       | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>    | <input type="checkbox"/>  |
| <b>o</b> Als je op het werk seksueel wordt lastig gevallen, is het riskant hierover te klagen                                   | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>    | <input type="checkbox"/>  |
| <b>p</b> Aan wat vrouwen zeggen wordt vaak minder waarde gehecht  | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>    | <input type="checkbox"/>  |
| <b>q</b> De meeste collega's werken graag met vrouwen samen   | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>    | <input type="checkbox"/>  |
| <b>r</b> Leidinggevendenden treden bij ons corrigerend op wanneer iemand negatieve opmerkingen maakt over homoseksuelen         | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>    | <input type="checkbox"/>  |
| <b>s</b> Bij ons worden drugs gebruikt  | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>    | <input type="checkbox"/>  |
| <b>t</b> Bij ons wordt vaak te veel gedronken   | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>     | <input type="checkbox"/>    | <input type="checkbox"/>  |

|  | Nee                      | Ja,<br>soms              | Ja,<br>regelmatig        |
|--|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| <b>14</b> Komt er in uw onderdeel/afdeling discriminatie voor naar sekse               | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| <b>15</b> Komt er in uw onderdeel/afdeling discriminatie voor naar huidskleur          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| <b>16</b> Komt er in uw onderdeel/afdeling discriminatie voor naar geloofsovertuiging  | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| <b>17</b> Komt er in uw onderdeel/afdeling discriminatie voor naar seksuele geaardheid | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| <b>17a</b> Komt er in uw onderdeel/afdeling discriminatie voor naar leeftijd           | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

# PERSOONLIJKE ERVARINGEN MET OMGANGSVORMEN

Dan volgen nu vragen over uw persoonlijke ervaringen met ongewenst gedrag. Het gaat om uw persoonlijke ervaringen in contacten met uw collega's of leidinggevenden. Het gaat om gedrag door alle collega's, of ze nu een gelijke, hogere of lagere rang hebben dan uzelf. En het gaat om gedrag in werktijd én in vrije tijd. Eerst worden een paar algemene vragen gesteld, daarna gaat het om specifieke vormen van ongewenst gedrag.

LET OP:

- de vragen hebben betrekking op verschillende tijdsperiodes

- de vragen hebben betrekking op alle persoonlijke ervaringen, ongeacht het onderdeel of de afdeling waar u in de genoemde periode werkte (of nog steeds werkt)

18 Kunt u aangeven in welke mate u het afgelopen jaar persoonlijk te maken heeft gehad met:

|  | Nee, nooit               | Ja, een enkele keer      | Ja, vaak                 | Ja, zeer vaak            |
|--|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| a Ongewenste seksuele aandacht van leidinggevenden of collega's..... | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| b Intimidatie door leidinggevenden of collega's .....                | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| c Lichamelijk geweld door leidinggevenden of collega's.....          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| d Pesten door leidinggevenden of collega's.....                      | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

19 Wilt u bij de volgende vragen bij elk soort gedrag aangeven hoe vaak u dat in het afgelopen half jaar zelf heeft meegemaakt? Wilt u, indien u dergelijk gedrag minstens één keer heeft meegemaakt, ook aangeven in hoeverre u daar last van heeft gehad?

|  | HOE VAAK VOORGEKOMEN     |                          |                                   |                                   |                          | HOEVEEL LAST VAN GEHAD   |                          |                          |                          |                          |
|--|--------------------------|--------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
|  | Nooit                    | Zelden                   | Minimal<br>1 keer<br>per<br>maand | Minimaal<br>1 keer<br>per<br>week | Dagelijks                | Helemaal<br>Geen<br>Last | beetje<br>last           | redelijk<br>wat<br>last  | veel<br>last             | heel<br>veel<br>last     |
| a Collega's weigeren om met u samen te werken .....  | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| B U moet werkzaamheden verrichten, die uw gevoel van eigenwaarde schaden .....                       | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| C Collega's behandelen u als lucht .....   | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| D Er worden u taken onttrokken .....   | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| E Iemand reageert zijn/haar slechte humeur op u af zonder dat iemand anders hier iets van zegt ..... | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| f Er zijn conflicten over uw persoonlijke leefstijl .....  | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| g Collega's roepen schunnige woorden of andere vernederende uitdrukkingen naar u.....                | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| h U moet werkzaamheden uitvoeren, die ver onder uw werkelijke capaciteiten liggen .....              | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| I Er heerst een vijandige stemming ten opzichte van u .....  | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| j Uw beslissingen worden ten onrechte in twijfel getrokken.....                                      | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| K Collega's spotten met uw privé-leven .....   | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| L Collega's verstopen uw spullen .....   | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| m Er wordt voortdurend kritiek op uw privé-leven geleverd.....                                       | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| n Collega's imiteren uw manier van lopen, uw stem of uw gebaren om u belachelijk te maken.....       | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| O Er wordt schade toegebracht aan uw eigendommen .....   | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| P Uw manier van praten wordt belachelijk gemaakt.....  | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Q Er wordt getwijfeld aan uw integriteit .....   | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

|   | HOE VAAK VOORGEKOMEN*    |                          |                                   |                                   |                          | HOEVEEL LAST VAN GEHAD   |                          |                          |                          |                          |
|---|--------------------------|--------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
|   | Nooit                    | Zelden                   | Minimal<br>1 keer<br>per<br>maand | Minimaal<br>1 keer<br>per<br>week | Dagelijks                | Helemaal<br>Geen<br>Last | beetje<br>last           | redelijk<br>wat<br>last  | veel<br>last             | heel<br>veel<br>last     |
| R Hoe vaak werd u door collega's buitengesloten?.....             | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| S Hoe vaak werd u belachelijk gemaakt?                            | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| T Hoe vaak werd er over u geroddeld? .....                        | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| U Hoe vaak kreeg u onnodig veel kritiek? .....                    | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| v Hoe vaak werd uw werk op een verkeerde manier beoordeeld? ..... | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| w Hoe vaak moest uitgerekend u de nare klussen opknappen? .....   | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

|    |  |                          |                          |                          |                          |                          |                          |                          |                          |                          |
|----|--|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| x  | Hoe vaak werd u blootgesteld aan lichamelijk geweld door collega's of leiding? ..... | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| y  | Hoe vaak werd u uitgescholden door collega's of leiding? .....                       | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| Z  | Hoe vaak werd u bedreigd door collega's of leiding?.....                             | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |
| za | Hoe vaak werd u seksueel lastig gevallen door collega's of leiding? .....            | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

**LET OP : Als u één of meerdere van bovenstaande gedragingen (vraag 19a t/m 19za) minstens een keer heeft meegemaakt én u heeft daar minstens een beetje last van gehad, wordt u vriendelijk verzocht de vragen in de bijlage ook in te vullen**

\* © Deze 12 vragen behoren tot de LEidse Mobbing Schaal-II. Op de LEidse Mobbing Schaal-II berusten auteurs- en eigendomsrechten. Voor een licentie neemt u contact op met Hubert Consult te Leiden.

20 Soms komt het voor dat iemand, die zich op grond van een bepaald kenmerk van het merendeel van de afdeling onderscheidt, wordt benadeeld. Dit noemen we discriminatie.

|  | Nooit                    | Zelden                   | Minimal<br>1 keer<br>per<br>maand | Minimaal<br>1 keer<br>per<br>week | Dagelijks                | Helemaal<br>Geen<br>Last | beetje<br>last           | redelijk<br>wat<br>last  | veel<br>last             | heel<br>veel<br>last     |
|--|--------------------------|--------------------------|-----------------------------------|-----------------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|
| Hoe vaak werd u gediscrimineerd door collega's of leiding? ..... | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/>          | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |

Als u bij vraag 20 de antwoordmogelijkheid 'Zelden of nooit' heeft gekozen, hoeft u vraag 21 niet te beantwoorden.

21 Op grond waarvan werd u gediscrimineerd? (Bij deze vraag zijn meerdere antwoorden mogelijk)

- HUIDSKLEUR
- NATIONALITEIT
- GELOOF
- LICHAAMELIJK HANDICAP
- GESLACHT
- SEKSUELE GEAARDHEID
- LEEFTIJD
- OPLEIDINGSNIVEAU
- ANDERS, namelijk.....

De volgende vragen gaan over seksueel getint gedrag. Ook hier gaat het over uw persoonlijke ervaringen. De vragen hebben weer betrekking op gedrag door alle collega's en leidinggevenden, of ze nu gelijk, hoger of lager in rang zijn dan uzelf, en omgeacht het onderdeel of de afdeling waar u in de genoemde periode werkte of nog steeds werkt. En opnieuw gaat het om alle mogelijke situaties, dus zowel tijdens uw werk als in vrije tijd.

22 Wilt u bij elk soort gedrag aangeven hoe vaak u dat, in de afgelopen twee jaar, zelf op uw werk heeft meegemaakt? Wilt u, indien u dergelijk gedrag minstens één keer heeft meegemaakt, ook aangeven in hoeverre u daar last van heeft gehad?

|  | HOE VAAK VOORGEKOMEN?    |                          |                          |                          |                          | HOEVEEL LAST VAN GEHAD?  |                          |                          |                          |                          | ja |
|--|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|--------------------------|----|
|  | nooit                    | een enkele keer          | meerdere keren           | regelmatig               | vaak                     | helemaal geen last       | beetje last              | redelijk wat last        | veel last                | heel veel last           |    |
| a Opdringerige pogingen om een gesprek met u aan te knopen over persoonlijke of seksuele aangelegenheden, zoals uw seksleven bespreken of becommentariëren.....            | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |    |
| b Schunnige en aanstootgevende seksuele opmerkingen maken tegen u persoonlijk.....   | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |    |
| c Opmerkingen maken over uw uiterlijk of uw lichaam die u niet op prijs stelt.....   | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |    |
| d Seksuele aandacht geven waar u niet van gediend bent .....   | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |    |
| e Zo naar u staren, gluren of lonken dat u zich ongemakkelijk voelt .....  | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |    |
| f Proberen om een intieme verhouding met u aan te knopen ondanks pogingen van uw kant om dat te ontmoedigen.....   | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |    |
| g Tonen, gebruiken of verspreiden van seksueel getinte foto's of films.....  | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |    |
| h U per e-mail of sms seksueel getinte berichten toesturen.....  | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |    |
| i U op een subtiele manier verleiden tot seksuele intimiteit door een beloning of privileges te beloven .....  | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |    |
| j U dreigen met een of andere vorm van vergelding als u niet ingaat op seksuele avances (bijvoorbeeld door het noemen van een op handen zijnd functioneringsgesprek) ..... | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |    |
| k U aanraken op een dusdanige manier dat u zich ongemakkelijk voelt (bijvoorbeeld door een hand op uw blote arm te leggen, een arm om uw schouder) .....                   | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |    |
| l Lichamelijk contact (bijvoorbeeld stoeien) op een wijze die wat u betreft verder gaat dan wat u prettig vindt.....   | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> | <input type="checkbox"/> |    |



- m** Subtiel aftasten hoe ver men op seksueel gebied kan gaan .....
- n** Proberen u te strelen of te liefkozen tegen uw zin (bijvoorbeeld uw been of nek strelen, intieme lichaamsdelen aanraken) .....
- o** Pogingen doen om seks met u te hebben waartegen u zich (met woord of daad) heeft moeten verzetten .....
- p** U een snellere promotie of andere beloning in het vooruitzicht stellen als u in zou gaan op seksuele avances .....
- q** U dwingen tot seksueel contact dat u eigenlijk niet wilt maar om een of andere reden niet kan weigeren .....
- r** U slecht behandelen omdat u seksuele toenaderingen heeft afgewezen .....

**LET OP: Als u één of meerdere van deze gedragingen minstens een keer heeft meegemaakt én u heeft daar minstens een beetje last van gehad, wordt u vriendelijk verzocht de vragen in de bijlage ook in te vullen.**

- 23 Als u slachtoffer zou worden van ongewenst gedrag, naar wie zou u dan toegaan? (meerdere antwoorden mogelijk)**
- ik zou mijn mond houden
  - ik zou contact opnemen met een vertrouwenspersoon
  - ik zou contact opnemen met een geestelijk verzorger
  - ik zou contact opnemen met een arts
  - ik zou contact opnemen met een maatschappelijk werker
  - ik zou contact opnemen met een leidinggevende
  - ik zou contact opnemen met een personeelsfunctionaris
  - ik zou contact opnemen met een klachtencommissie
  - ik zou contact opnemen met de marechaussee
  - anders
- 24 Weet u wie de vertrouwenspersoon van uw onderdeel/afdeling is?**
- ja
  - nee

---

## ALGEMENE VRAGEN

---

Om te kunnen beschrijven welke personen aan het onderzoek hebben meegewerkt, volgt hieronder een aantal vragen over uw persoonlijke situatie. Het is belangrijk dat u deze vragen ook zo volledig mogelijk invult. Net als bij de voorafgaande vragen worden ook uw antwoorden op deze vragen geheel anoniem verwerkt.

25 **Bent u een man of een vrouw?**

- man
- vrouw

26 **Wat is uw leeftijd?**

..... jaar

27 **Heeft u een partner?**

- nee, ik ben alleenstaand
- ja, ik heb een partner en woon niet samen
- ja, ik heb een partner en woon samen
- ja, ik heb een partner en ben getrouwd

28 **Wat is de hoogste opleiding die u heeft gevolgd én heeft afgemaakt?**

- geen opleiding (lager onderwijs: niet afgemaakt)
- lager onderwijs (basisschool, speciaal basisonderwijs)
- lager algemeen of beroepsonderwijs (bijv. LEAO, LTS)
- middelbaar algemeen of beroepsonderwijs (bijv., MEAO, MAVO, MTS, MULO, ULO, VMBO)
- voortgezet onderwijs (bijv. HAVO, Gymnasium, Atheneum, HBS, MMS)
- hoger beroeps- of wetenschappelijk onderwijs (bijv. KIM, KMA, HTS, HEAO, TH, universiteit)
- anders, namelijk .....

29 **Beschouwt u zichzelf als lid van een etnische of culturele minderheid?**

- nee
- ja

**Indien ja: Van welke etnische of culturele minderheid?**

- |   |  |
|---|--|
| <input type="checkbox"/> Nederlandse                  | <input type="checkbox"/> Molukse               |
| <input type="checkbox"/> een ander West-Europees land | <input type="checkbox"/> Surinaamse            |
| <input type="checkbox"/> Antilliaanse                 | <input type="checkbox"/> Turkse                |
| <input type="checkbox"/> Indonesische                 | <input type="checkbox"/> anders, namelijk..... |
| <input type="checkbox"/> Marokkaanse                  |  |

30 **Gaat uw seksuele voorkeur uit naar vrouwen of mannen?**

- uitsluitend vrouwen
- vooral vrouwen
- vrouwen en mannen
- vooral mannen
- uitsluitend mannen

31 **Heeft u wel eens overwogen om bij defensie weg te gaan?**

- nee
- ja, een enkele keer
- ja, regelmatig

**Indien ja, kunt u aangeven waarom u dit heeft overwogen? (belangrijkste reden)**

- vanwege loopbaanbeperkingen
- werkomstandigheden, zoals veel van huis zijn, gevaarlijk werk e.d.
- privé omstandigheden
- conflicten, ruzies e.d. met collega's of leidinggevenden
- ongewenst gedrag van anderen, zoals pesten of discriminatie
- seksuele intimidatie door anderen
- anders, nl

**32 Hoe is in het algemeen uw gezondheidstoestand?**

- slecht
- niet zo best
- redelijk
- goed
- uitstekend

**33 Hoe vaak heeft u zich in de afgelopen twaalf maanden ziek gemeld?**

.....keer

**Als u geen ervaringen heeft met ongewenst gedrag of seksuele intimidatie, is dit het einde van de vragenlijst. Wij danken u hartelijk voor de medewerking! Als u wel één of meerdere ervaringen heeft gehad met ongewenst gedrag of seksuele intimidatie, zou u zo vriendelijk willen zijn de vragen in de bijlage ook in te vullen.**

---

## KENMERKEN VAN ONGEWENST GEDRAG OF SEKSUELE INTIMIDATIE

---

De volgende vragen zijn bestemd voor degenen die zelf één of meerdere ervaringen hebben gehad bij defensie met ongewenst gedrag of seksuele intimidatie én daar minstens enige last van heeft gehad. Als u vaker ervaringen heeft meegemaakt, denkt u dan aan de ervaring die u het vervelendst vond.

**34 welke ervaring vindt u dan het vervelendst?**

- ongewenst gedrag zoals schelden, roddelen, pesten, buitengesloten worden enz. (vraag 19)
- ongewenst seksueel getint gedrag zoals schunnige opmerkingen, seksuele toenaderingen die u niet op prijs stelt, dwingen tot seksueel contact enz. (vraag 22)

**35 Heeft het zich afgespeeld in dezelfde werkeenheid waarnaar u verwijst in vraag 4?**

- Ja
- Nee

Indien nee:

**Heeft het zich afgespeeld in hetzelfde defensie onderdeel als waar u nu werkt?**

- Ja
- Nee

**Indien nee:**

**Bij welk onderdeel heeft het zich afgespeeld?**

- Commando Landstrijdkrachten
- Commando Luchstrijdkrachten
- Commando Zeestrijdkrachten
- Koninklijke Marechaussee
- Bestuursstaf
- Defensie Materiaal Organisatie
- Commando Dienstencentra
- anders

**36 Hoeveel plegers waren erbij betrokken?**

- 1
- 2
- kleine groep (3 tot 5)
- grote groep (meer dan 5)

**37 Was of waren dat**

- uitsluitend man(nen)
- voornamelijk man(nen)
- zowel man(nen) als vrouw(en)
- voornamelijk vrouw(en)
- uitsluitend vrouw(en)

**38 Was of waren dit personen die in vergelijking met uzelf een hogere, een gelijke of een lagere rang hadden? (meerdere antwoorden mogelijk)**

- hogere rang
- gelijke rang
- lagere rang
- weet ik niet

**39 Wat was ongeveer de leeftijd van deze persoon of personen? (meerdere antwoorden mogelijk)**

- jonger dan 25 jaar
- tussen 25 en 40 jaar
- ouder dan 40 jaar
- weet ik niet

**40 Gebeurde het ongewenste gedrag jegens u in werktijd of in uw vrije tijd?**

- Uitsluitend in werktijd
- Voornamelijk in werktijd
- Zowel in werktijd als in vrije tijd
- Voornamelijk in vrije tijd
- Uitsluitend in vrije tijd

Er was geen verschil tussen werktijd en vrije tijd

**41 Zijn ook anderen het slachtoffer geweest van deze persoon of personen?**

- nee
- ja, een enkele
- ja, meerdere
- Weet ik niet

**42 Hoe vaak is het ongewenste gedrag jegens u door deze persoon of personen voorgekomen?**

- één keer
- meerdere keren
- gedurende een langere periode

**43 Heeft u naar aanleiding van deze ervaring wel eens iets ondernomen?**

- nee            naar vraag 44
- ja

**Indien ja:**

**a. Wilt u aangeven welke stap(pen) u ondernomen heeft (Meerdere antwoorden mogelijk)**

- ik ging het gedrag negeren
- ik heb het bewuste gedrag besproken met een andere collega
- ik heb het bewuste gedrag besproken met een leidinggevende
- ik heb betrokkene(n) op het gedrag aangesproken
- ik heb contact opgenomen met een vertrouwenspersoon
- ik heb contact opgenomen met een geestelijk verzorger
- ik heb contact opgenomen met een arts
- ik heb aangifte gedaan
- anders

**b. Wat was het effect van die stappen? (meerdere antwoorden mogelijk)**

- het gedrag stopte
- het gedrag ging door
- de pleger is erop aangesproken
- de pleger is bestraft
- mij is de mond gesnoerd
- ik ben bestraft
- anders

**c. Hoe tevreden was u over hoe het incident is afgehandeld?**

- heel ontevreden
- ontevreden
- neutraal
- tevreden
- heel tevreden

**d. Bent u opgevangen?**

- nee
- ja

**Indien ja: door wie? (meerdere antwoorden mogelijk)**

- door leidinggevende
- door collega's
- door vertrouwenspersoon
- door geestelijk verzorger
- anders

**Hoe tevreden was u daarover?**

- heel ontevreden
- ontevreden
- neutraal
- tevreden
- heel tevreden

**44 Indien U geen verdere actie heeft ondernomen: kunt u uw keuze toelichten? (meerdere antwoorden mogelijk)**

- ik had er geen behoefte aan om het te melden
- ik was bang dat de sfeer op mijn werk dan zou verslechteren

- ik was afhankelijk van die persoon of personen
- ik was bang voor negatieve reacties van anderen
- ik wist niet waar ik het moest melden
- ik wilde de carrière van die persoon of die personen niet schaden
- ik dacht dat de schuld op mij afgeschoven zou worden
- ik dacht dat er met mijn klacht toch niets zou gebeuren
- ik dacht dat het mijn carrière zou schaden
- ik dacht dat ik er dan niet meer bij zou horen
- ik dacht dat dat gedrag normaal was
- ik was bang niet geloofd te worden
- anders

**45 Heeft een leidinggevende wel eens gezien dat u slachtoffer was van ongewenste gedragingen?**

- nee
- ja

**Indien ja: Hoe reageerde de leidinggevende? (meerdere antwoorden mogelijk)**

- hij/zij heeft de pleger op zijn/haar gedrag aangesproken
- hij/zij heeft mij ondersteund
- hij/zij negeerde het ongewenste gedrag
- hij/zij lachte erom
- hij/zij moedigde het aan of deed mee
- hij/zij heeft mij de mond gesnoerd
- hij/zij heeft mij uit mijn functie geplaatst
- anders, nl. ....

**46 Was u bekend met het meldpunt ongewenst gedrag Defensie (COID)?**

- nee
- ja

**47 Heeft u melding gedaan bij het meldpunt?**

- nee
- ja

**U bent aan het einde gekomen van de vragenlijst.  
Hartelijk dank voor het invullen!**